

Οι εγκλίσεις στις δευτερεύουσες προτάσεις

ΕΙΔΟΣ	ΕΚΦΡΑΖΕΙ	ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Απλή οριστική	κάτι που είναι ή θεωρείται ως πραγματικό	όλες	- "Ότι μὲν ὀργίζεσθε, οὐ θαυμάζω
2. Δυνητική οριστική	κάτι που μπορούσε να πραγματοποιηθεί στο παρελθόν ή κάτι το αντίθετο στο πραγματικό	όλες εκτός από: 1. υποθετικές 2. εναντιωματικές 3. χρονικές	- Τόν γε πράττοντα τι δίκαιον οὐ προσήκεν ἀπορεῖν, ἀλλ' εὐθύς λέγειν, ἵνα μᾶλλον ἂν ἐπιστευέτο
3. Απλή υποτακτική	α. προσδοκώμενο β. αόριστη επανάληψη στο παρόν - μέλλον	1. ενδοιαστικές 2. τελικές 3. υποθετικές 4. εναντιωματικές	- Ὀκνῶ μὴ μάταιος ὑμῖν ἡ στρατεία γένηται - Παιδεύομεν, ἵνα ἀγαθοὶ γένονται - Ἐάν ἔχῃς χρήματα, ἔχεις φίλους - Δυστυχεῖ κἄν εὐτυχεῖ
4. Υποτακτική + ἄν	κάτι το αόριστο και μη συγκεκριμένο	1. χρονικές υποθετικές 2. αναφορικές υποθετικές 3. αναφορικές παραβολικές 4. πλάγιες (σπάνια) 5. Τελικές (σπάνια)	- Οὐδέν ὄρνεο ἄδει, δταν πεινῆ - Οὓς ἂν λάβωσιν, ἀποκτίνουσι - Ἀνάγκη βοηθῶν οὕτως, δπως ἂν δύνωμαι
5. Απορηματική υποτακτική	απορία του υποκειμένου σχετικά με το πως πρέπει να ενεργήσει	πλάγιες	- Ἡρακλῆς ἀπόρει ποτέραν τῶν ὁδῶν τρέπηται
6. Δυνητική ευκτική	κάτι που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο παρόν ή μέλλον ή κάτι το πιθανό ή ενδεχόμενο.	όλες εκτός από: 1. υποθετικές 2. εναντιωματικές 3. χρονικές	- Γύμαζε σαυτὸν πόνος ἔκουσίοις, δπως ἂν δύναιο καὶ τοῖς ἀκουσίους ὑπομένειν
7. Ευχητική ευκτική	ευχή που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο παρόν - μέλλον	αναφορικές	- Ἐάν νικήσῃσι, δ μὴ γένοιτο, δηώκουσι τήν γῆν
8. Ευκτική του πλαγίου λόγου	αμφιβολία, αβεβαιότητα ή υποκειμενική γνώμη μεταφέρει το λόγο απ. το παρόν στο παρελθόν. Χρησιμοποιείται αντί οριστικής ή υποτακτικής όταν η δευτερεύουσα εξαρτιέται από ρήμα ιστορικού χρόνου	όλες Μεταφράζεται: α. στις προτάσεις κρίσης: με οριστική του ενεστώτα όμως και πρυσμ. με οριστ. παρτ. ή ύστερα αντισ. β. στις προτάσεις επιθυμίας με υποτακτική	- Τόν Θεόν ἐπήροντο εἰ παραδοῖεν τά δπλα - Ἡγγέλθη δτι ἠττημένοι εἶεν - Ἐδεισε μὴ κακά γένοιτο τῇ πόλει - Ὡ ετο φίλων δεῖσθαι, ὡς συνεργούς ἔχοι
9. Επαναληπτική	απεριόριστο αριθμό επαναλήψεων στο παρελθόν Μεταφράζεται με οριστική παρατατικού.	1. υποθετικές 2. χρονικές 3. χρονικές υποθετικές 4. αναφορικές υποθετικές	- Εἰ μὲν ἐπίλοιον οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν - Ὅποτε θύοι κριτῶν, ἐκάλει Ἀρχέδημον - Ὅπου στρατηγὸς σώος εἴη, στρατηγόν παρεκάλουν

3. ευκτική

ΕΙΔΟΣ	ΕΙΝΑΙ	ΔΗΛΩΝΕΙ	ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΕΥΧΕ-ΤΙΚΗ	η ευκτική που βρίσκεται στα κείμενα μόνη της ή έχει μπροστά της τα μόρια: εἴθε ή εἰ γάρ	ευχή που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο παρόν-μέλλον	εἴθε, μακάρι, να + υποτακτική	- γένοιτο πατρός εὐτυχέστερος (=μακάρι να ζίνεις...) - εἴθε μή ποτε γνοίης δς εἰ (=μακάρι να μη...)
ΔΥΝΗ-ΤΙΚΗ	η ευκτική όλων των χρόνων (εκτός από την ευκτική του μέλλοντα) + το δυνητικό μόριο ἄν	κάτι που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο παρόν-μέλλον	1. μπορώ, -είς... νά + υποτακτική 2. είναι δυνατόν να + υποτακτική 3. θα + οριστική παρατατικού	- πολλές ἄν εὔροι μηχανάς· γυνή γάρ (=μπορείς/είναι δυνατό να βρεις πολλά τεχνάσματα)

4. προστακτική

	ΕΙΝΑΙ	ΔΗΛΩΝΕΙ	ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
	η προστακτική όλων των χρόνων	προσταγή που απευθύνεται από ένα πρόσωπο σε άλλο	1. ας ή να + υποτακτική 2. με προστακτική	- μηδέποτε δούλον ἠδονῆς σεαυτὸν ποίει - βλέψον πρὸς τὰ ὄρη

Μνημονικός πίνακας των ε γ κ λ ί σ ε ω ν

ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ ΚΡΙΣΗΣ	ΑΡΝΗΣΗ	ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ	ΑΡΝΗΣΗ
1. οριστική 2. δυνητική οριστική 3. δυνητική ευκτική	οὐ	1. ευχετική οριστική 2. προτρεπτική υποτακτική 3. αποτρεπτική ή απαγορευτική υποτακτική 4. απορηματική υποτακτική 5. ευχετική ευκτική 6. προστακτική	μή